

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.
 Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
 Három hóra . . . 2 kor. 30 fill.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 20 fillérért kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARSA.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Magyar fürdők.

A fürdőidény közeledtével talán nem épen érdektelen, ha akkor, a midőn a hazafiság jelvényével a tulipánnal kezünkben a magyar ipartermékek pártolásáról beszélünk, a közönség figyelmét a magyar fürdők felé tereljük.

Mai napság, a midőn a kenyér szerzés oly idegrontó munkával jár, mikor a létért való küzdelem egyre jobban megnehezül, sokkal jobban igénybe vesszük a fürdőket.

Bátran állíthatjuk, hogy korunk szokásai nagyban hozzá járulnak egészségi állapotunk csorbitásához. Tulfejlesztjük testi és lelki erőnket a folyton tartó életfentartási küzdelemben. És ez egészségünk tönkjét hozza magával.

Ezt kell mindenáron megelőznünk, és miután a nagy küzdelem az élvek mellőzése nélkül fel nem adhatjuk, a küzdelem okozta kimerültséget üdülés, fürdőzés útján kell orvosolnunk.

Olyan igazságok ezek, melyeket letagadnunk nem lehet, melyeket a tények napról-napra igazolnak. Mert ha csak szűkebb körre, városunkra szorítkozunk is, látjuk, hogy míg pár évtizeddel ezelőtt alig akadt egy pár vagyonos polgár, ki legfőlegbe passzióból ment nyári üdülésre, most polgáraink százai teszik ezt meg bizonyára nem passzióból — egészségük helyreállítására céljából.

Nem tehetnek másként; helyesen teszik.

De helyesen cselekednek-e akkor, midőn egészségi szempontból rájuk nehezülő anyagi áldozataikat a külföldre hordják, midőn számos milliókkal szegényítik meg édes hazájukat, mely annyiféle téren sanyli ugyanis a magyar tőke kivándorlását és a mely tőke kivándorlása bizonyára nem számbavehetően okozója az emberanyag kivándorlásának is.

Tulipánkert, védőegylet alakul országsszerte magyar ipar és kereskedelem

megteremtésére és a magyar tőke kiözönlése ellen, pedig ezen célok iparunk fejletlensége miatt sok önmegtagadással és gyakran anyagi áldozatokkal kapcsolatosak; de szívesen mond le minden hazafias érzelmű polgára e hazának izlése kielégítéséről és szívesen hoz áldozatokat az iparfejlesztés érdekében, mert tudja, hogy csak ezáltal gyarapodhatik az ország közgazdaságilag ez uton teheti hazáját függetlenné.

Az üdülés, fürdőzés kíván-e ilyen áldozatokat? Jobbak, szebbek az egészségre hathatósabb befolyással bírók-e a külföldi fürdők és üdülőhelyek a hazaiaknál? Van-e nyavalya, betegség, melynek gyógyítására a külföldön hathatósabb gyógyhelye volna, mint a Kárpátok fenyveskoszorúja bércei között vagy délibábos rónáságain hazánkban.

Ismertebb fürdő és üdülőhelye hazánkban 200-nál több van. Berendezés és kényelmi tekintetből számtalan vetekedik a külföld bármely gyógyhelyével, a megelőzési viszonyok — eltekintve az utiköltség csekély voltával is — sokkal olcsóbbak.

Nem-e állhatja ki a versenyt a fenyvesekben gazdag Korytnica, szklénói, vichneyi fürdők bármelyik osztrák fürdővel? Hány klimatikus gyógyhelyünk van, mely tulatesz Gleichenbergen vagy Reichenhallon, van-e a külföldnek egy Balatona, egy természetes forróságú sós tóval bíró Szovátája, Csze vagy Lipikje? Északon, délen, keleten, nyugaton, merre csak irányíthatjuk utunkat, buzognak gyógyirt nyújtó forrásai ez áldott földnek. „Miért barangolunk tehát a távolba, midőn a jó oly közel van”, mondja egy német közmondás.

Sajnos, az életviszonyok olyanok, hogy sokaknak szükségé vált a nyári üdülés vagy fürdőzés, úgy, hogy csaknem minden család költségvetésében szerepel az erre szükséges költség, de minden hazafiasan gondolkozója e hazának ezen költségét ne vigye a

külföldre és akkor számtalan milliót tartunk meg hazánk közgazdaságának gyarapítására.

Hasznos és áldásdus működési terek van az orvosoknak ez irányban, ők irányítják, ők látják el tanácsal az üdülésre és fürdőzésre szoruló betegeiket, tőlük függ legtöbbszörre, ki hol keressen gyógyulást bajában és ha ők magyar fürdőt ajánlanak, akkor hazafias célokat mozdítanak elő.

Nem hiszszük, hogy orvosaink ne volnának áthatva azon hazafias szellemtől melylyel ily módon számtalan milliót mentenek meg a külföldre való kivándorlástól, hisz ők tudják legjobban, hogy hazánk bővelkedik minden betegségre gyógyirt hozó különféle forrásokban, tehát rájuk hárul az azon kötelesség, hogy betegeknek csakis hazai fürdőket ajánljanak.

A napokban azt olvastuk a fővárosi lapokban, hogy a balneológiai egyesület, melynek célja a hazai fürdők fejlesztése és ásványvizeink terjesztése. mozgalmat indított arra, hogy fürdőink és ásványvizeink gyógyhatása országsszerte ismertté tétessék. Erre már vállalkozott is hazánk egyik legkiválóbb balneológusa: Hajniss Géza dr. egyetemi tanár, a ki az ország nagyobb városiban ily célú felolvasásokat tart és fürdőinket vetített színes képekben fogja bemutatni.

Hazai fürdőink támogatása, véleményünk szerint oly cél, mely ugy közgazdasági, mint egészségügyi szempontból kötelessége minden jó hazafinak.

Viszont azonban hazai fürdőink tulajdonosaihoz is volna egy-két jó tanácsunk s ez az, hogy előzékenység, felszerelés tekintetben utánozzák a külföldet, mert csakis akkor fogjuk a nagy közönség jóindulatát megnyerni, ha ép annyi kényelmet tudunk nyújtani s nem magasabb árért, mint a külföldiek s személyzetük minden egyes fürdő vendég iránt köteles figyelmet és előzékenységet tanusít.

A természet maga páratlan bőkezűen

ruházta fel a magyar fürdőket mindazzal, a mi az azokban való tartózkodást az egészségre és kedélyre hasznossá teheti, most már csak a nagyközönségnek és a tulajdonsoknak kell jóakarátán mulik, hogy azok ne csak a hazai s talán épen csak hazafiságból ott időző fürdő vendégek rokonszenvét nyerjék meg, de sikerrel fel is vehessék a versenyt a külföldi fürdőhelyekkel is.

A gyermekek gyakoribb beszédhibái.

Mielőtt a tulajdonképpeni beszédhibákra áttérnénk, eleve vessünk egy pillantást a beszéd élettanára. Nézzük, ille-őleg vizsgáljuk meg, hogy mi az emberi beszéd s hogyan jön létre.

Az első kérdésre rövidesen csak azt felelhetjük, hogy az emberi beszéd nem egyéb, mint a fiziológiai és pszichológiai működések egyesülése. Ebből önként következnek; hogy a beszéd létrejötténél részt vesznek a beszélőszervek és az agy egyes központjai a környi részeivel egyetemben.

Hogy az emberi beszédet közelebből ismerhessük; tudnunk kell, hogy mindegyik érzékszervünk által közvetített érzet az agykéregre egy bizonyos helyen válik tudatossá. Minden fontosabb szellemi működés létrehozása a maga központját, melyet folytonosan vátoztat a saját természetete szerint. Ilyenténképen minden fontosabb lelki működésnek az agykéregben külön-külön központja van, mely központ ki is jelölhető.

Mivelhogy tehát a beszéd egy részről lelki működés, annál fogva az agykéregben bizonyos központjai vannak. A beszédnek az agyban két központja van: a mozgató és megértő központja. A beszéd mozgató központja, melyet Broca 1861-ben fedezett fel, a homlokleány harmadik tekervényében, a Sylvius fele árok mellett van. Eme központ arra szolgál, hogy a beszédben résztvevő beszélőszerveket idegei útján szabályosan mozgassa. A beszéd megértő központja a halántékleány felső tekervényében levő Reil szigeten van. Ennek szerepe abban nyilvánul, hogy a beszédet megérthetővé tegye.

vált a szégyenkezéstől. Olyan volt, mint a fiatal lány, mikor először csókolja meg az imádója. Haragos, boldog és piros.

Ott ültek ők ketten is az erkélyen. Nézték az éjszaka születését. Az átellenes ablakból vig muzsikahangok áradtak. Pattogva szólott a zongora. Lágy bariton dudolt hozzá szerelmes éneket.

Szerelmes volt itt minden. A levegő, a virág, az emberek. A férfit is megcsapta a szerelem lehellete.

Lehajolt az asszonyhoz, hogy megcsókolja a száját. De az szinte ellökte magától.

A férfi nem szólt semmit. Csak az arcán futott át pillanatnyira egy árnyék. Nagyön összetörnek és nagyon öregnek látszott ebben a pillanatban.

Furcsa teremtés ez a szőke, liliputi asszony. Olyan meleg van és ő mégis fázik. Ugy össze vonja mellén a kendőt. Didereg a sugaras Olaszthonban. A sejtés, az ígért földjén.

A férfi halkán beszél hozzája.

— Nem szeretsz még, ugy-e? Nem felejtetted még el azt a mási k a t. Tudom, nehezen megy nálad a felejtés. Értem is. Sokat fog még kelleni tennem, míg elfelejtetem veled. Sokat.

A nő reánez esdeklően.

— Ne beszéljünk róla többet. Ne bolygassuk a multat.

— Ne beszéljünk róla többet, bölint a férfi. Ha te nem akarod . . .

Astán újra hallgatnak. Az asszony meg-

bánta előbbi ridegségét. Közelebb húzódik a férfihoz. Az meg hosszan simogatja a kezét.

Csodálatos ennek a két embernek a története. Csodálatosak ők maguk is. Ötvenéves a férfi és tizennyolcszázöt éves gyermek az asszony. Itt ülnek idegen ég alatt. Hallgatják idegen szél sugását. S érzik, hogy ők is idegenek egymáshoz. S azok lesznek egész életükön keresztül. Ebben a percben érzik ezt mindketten. A nő kezdettől fogva tudta. A férfi csak most kezd érteni. Mi az egy asszony, aki már szeretett. S aki csak egyszer tud szeretni.

Most már neki is úgy tűnik fel, hogy roppant hideg ez az éjszaka. Az ember megbetegedhetik ebben az éjszakában. Ugy, hogy egész életében nem heveri ki többet azt a betegséget.

S. omoru dolog az nagyon. Mikor valami emésztő, olthatatlan láng lobog beasónkban. Forralja a vérünket. Elbódítja az eszünket. A világ pedig hihetetlenül kacag és azt mondja:

— Te már ötvenéves vagy, barátom. Ne emlegesd olyan nagyon azokat a szívbeli lázrohámokat. E végre is ilyen korban szerelmi epkedés . . . Legalább is nevetséges dolog.

Ilyen korban . . .

Mintha ő lelkileg nem volna épp olyan fiatal, mint — mint akár az a cifra, szőkefejtű asszonyka mellette.

E révedt a szeme sóvársiko: messzeségbe.

TARCSA.

Áldja meg az Isten . . .

I.

Áldja meg az Isten a földet mely kicsiny
 Bölcsőjét ringatta,
 Áldja meg az Isten a suttogó szellőt
 A mely elaltatta.

Áldja meg az Isten szenvedő anyánkat
 A ki fölnevelte,
 A ki félté gonddal, forró szeretettel
 Örködött fölötte.

Áldja meg az Isten, — óh de mit is áldjon?
 — Sirján azt a földet . . .
 S azt a bus emléken táplálkozó forrást:
 Fájó anyakönyvet . . .

II.

Hát nem jössz vissza? hát hiába várlak
 Hát mégse élom?
 Az ébredést, a virradást, a reggelt
 Hiába várom?

Oly messze mentél, nem jöhetsz te vissza
 Nem jöhetsz onnan . . .
 S a szív csak vérzik, nincsen gyógyulása:
 Fáj egyre jobban . . .

Levelet írtam . . .

Levelet írtam, hosszú levelet,
 Hadd lopjon egy kis édes örömet
 Beteg testvérem lázas homlokára.

Volt benne minden, biztatás, remény,
 Gyógyulj csak kisé — írá — kis ücsöm
 Érted megyünk mindketten nemsokára.

Oda viszlünk, hol éltet ad a nyár,
 Arcod csókolja enyhe napsugár,
 S lágy szellő bontogatja szárnyait . . .

A mit leirtam, azt hittem való,
 — Oh én ábrándos, mindig álmodó! . . .
 — Csak most tudom hogy' fáj a szó: fuit . . .

Dr. Radványiné Ruttkay Emma.

Nászutazás.

Irta: Szeredai Károly.

Nászutazásra mentek a napsugaras délre. A sejtés és ígért földjére. Nekivágtak a pajzánkodó koratavasznak. Elindultak galambot etetni, narancsfabimbót tépni a kacagó Olaszthonba.

Meg is etették a galambot. Az már ugy szokás a nászuton. Nem lehet Velencét anélkül elhagyni. És most már egy hetet Firenzében töltenek. Fáradtak és csömörrel teltek mind a ketten. De azért nem mutatja egyikük sem, hogy rosszkedvű. Hogy már otthon szeretne lenni. Othona a bádógtornyú faluban. Narancsfák helyett látni hullámszó buzatengert. Narancsillat helyett beszívni friss szénaillatot. Nem mondja egyikük sem, hogy szeretné.

A férfi most is kifogástalan gavallér. Elhalmozza apró szőke feleségét ezer figyelemmel. Az arcából, a szeme villogásából lesi el kívánságait. S a kéthetes, liliputi asszony szomorú mosolylyal türi, hogy becőzze.

Vasárnap este volt éppen. Gyönyörű volt az alkony. Ragyogtak a csillagok. Ligetek buvóin, gyepes sétányokon szeretkeztek kacagó párok. Napbarnította olasz legények, domboru mellü olasz leányok. A szeptember nap meglátta és mosolygott. A szemérmes égbolt arculatja meg biborvörössé

Amde mindeme központok a normális gyermeknél csak bizonyos korban jönnek létre. A csecsemő agya világra jötte után, bizonyos ideig teljesen síma, csak idő haladottával fejlődnek rajta az agykéreg részei elválasztó tekervények, barázdák s azok között, vagy azokon levő szellemi központok. A gyermek testi szervezetének és szellemi képességeinek fejlődésével együtt jár a központok képződése, melyeknek határait pontosan megjelölni nem lehet.

Ezen kis kitérés után átmehetünk a beszéd mikéntjére.

Más embernek a beszédét vagy hallás utján, vagy ha írva van, szemünk utján, fogjuk fel.

A hallott hang a fülbe jut s onnan a hallóideg-ideg vezet az agykéregbe ahol hangéretté változik át. Eme hangérett, mint inger, az asszociációs idegrostokon át a beszédmegértő központra jut, ahol mint értelmes beszéd válik tudatossá.

Azonban másképp történik a működés, hogyha beszélni akarunk. Ez esetben a kifejezni jutó gondolat lelkünkben megalakul s az agy mozgató-központjába kerül. Ezzel a központra vannak kapcsolatban a társító rostok segítségével az agykéregnek mindazon részei, melyek a beszélő szerveket mozgatják s működésüket szabályozzák.

Mindezekből látjuk, hogy hogyan jön létre a beszéd. Másképp áll a dolog oly egyénnel, akinek az agy s érzékszerveinek működése rendellenes.

Nézzük sorba a jelzetteket. Fentiekben említettem, hogy a beszéd a fiziológiai és pszichológiai működések egyesülése.

Ebből kifolyólag maguk a beszédhibák is kétfélek: a központi eredetű beszédhibák, melynek szülőoka az agy valamely részének elváltozása, fogyatkozása, s a szervi-beszédhibák, melyeknek szülőját a beszélő-szervezetben kell keresnünk.

A központi eredetű beszédhibák csakis az abnormis szellemi tehetségű gyermekeknél s felnőtt egyéneknél észlelhetők.

Itt azonban meg kell jegyezni, hogy az említett beszédhibákat nem szabad összetéveszteni az u. n. életlenni beszédhibákkal, melyekben kizárólag minden egyes beszélni tanuló gyermek leledzik.

Maguk a központi eredetű beszédhibák többfélek lehetnek. Számuk az agykéreg szellemi központjainak rendellenes működésétől függ.

Tegyük fel, hogy valamely egyénnek a beszéd mozgató központja sérült meg avagy többé-kevésbé elpusztult. Ez esetben az illető érti a beszédét, de nem tud helyesen beszélni, mivel képtelen a beszélőszerveket akaratlagosan s szabályosan mozgatni. Mozgásba hozhatja ugyan a beszélőszerveket, mert a gerincvelői mozgató mellékközpont fenntartja a mozgást, de a végbemenő beszéd zagyva lesz. Viszont, hogyha a beszéd megértő központ sérült meg avagy elpusztult, az illető beszélni ugyan, de amit mond — nem érti. Az idegrendszer működésének abnormitása vagy a veleszületett baj, vagy később szerzett baj. A központi eredetű beszédhibákhoz tartoznak még: a) vontatott

beszéd; melynél az egyes szótagok rendszeren, de igen lassan képeztetnek. b) Skandáló beszéd; ennél a beszélő az egyes szótagok közt kisebb-nagyobb szüneteket tart. c) Szótagbotlás; ennél a szótagok felcseréltetnek, nem a helyes sorrendben mondatnak el. d) Ékelő beszéd; melynél a beszélő az egyes szavak közé bizonyos szavakat ékel. e) visszhangos beszéd; ennél az egyes kérdések, szavak ismételtetnek.

Nézzük ezek után a szervi beszédhibákat.

Itt azonban ismét hangsúlyoznom kell, hogy a szervi beszédhibákat nem szabad összetéveszteni azokkal a beszédhibákkal, amelyek a beszéd egészségügyi szabályai be nem tartásának az eredményei.

Ezen csoportba tartozó beszédhibák okai vagy vele születettek, vagy később szerzettek. A szervi elváltozás többször csak egyik vagy másik szervre szorítkozik, de kiterjedhet az összes beszélő szervekre is.

Ilyen elváltozások lehetnek: a szájpada-lásnak túl magassága v. hasadása, az nyelvitorla (uvula) hűdése v. hiánya, a túl nagy nyelv, odanótt nyelvhiány, foghiány, felesleg, a veleszületett nyulajk, ajkahűdés, arc-ideg hűdése stb. Ezek egyenként vagy összességükben okozhatnak beszédhibákat. A gége-nak sérüléséből is eredhetnek beszédhibák, rendszeren a hangszalagok egyikének vagy mindkettőjének hűdöttsége vagy valamely betegség által való elpusztulása szintén okozhat beszédhibákat. Ezenkívül az orrnak bizonyos rendellenességeiből is származik beszédhiba. Így az orrban levő Luská-féle mandula megnagyobbodásából eredhet az u. n. adenoid-vegetáció, mely nemcsak a beszédre hátrányos, hanem a lélegzetre is. Maga az orrbeszéd kétféle: *rinolalia clausa* és *rinolalia aperta*. Az előbbinek az oka az orr állandó eldugulása, amikor az orrhangoknál a levegő nem az orrüregben áramlik, hanem a szájüregben keresztül; az utóbbinak az oka az orrüreg állandó nyitva levén, amikor minden egyes hang orrhangává hallatszik.

Eme csoportozatba, t. i. a szervi b. h. hoz számíthatjuk a *pöszé* beszédet is, habár más eredetű is lehet.

Pöszéu v. másképp seleges beszéd az, akinél a beszéd egész folyama hibátlan ugyan, csak hogy egyes hangokat nem tud helyesen képezni; vagy rosszul, hibásan ejti v. pedig más hanggal pótolja őket.

A dadogásról nem szólok, mivel annak idején e lap hasábjain már említettem.

Az előadottakból láthatjuk, hogy mennyi veszélynek, bajnak van kitéve az emberi beszéd. Épp ezen indoknál fogva ügyeljünk a gyermeki beszéd fejlődésére, mivel legtöbb beszédhibának a kuforrása maga a család v. a környezet, melyben a gyermek él.

Jelentés a bars megyei gazdasági egyesületnek 1905. évi működéséről.

Gazdasági egyesületünk fejlődésében a múlt évben szünet állott be, melynek oka az áldatlan politikai viszonyok befolyása, mert minden jó hazafi hazája sorsával levén elfoglalva, a közgazdasági kérdések és azok megoldása eloltattak jobb időkre. Gazda-

Hullottak szakadatlan, meleg esőként a könnyek a férfiu kezére. Nagyon szerette az asszonyt. De a szünni nem akaró, monoton sírás telingerelte. S egyszerre vad indulat fogta el. Mintha ezek a könnyek mind csak őt kacagták volna. Az ő szentimentális tehetetlenségét, asszony bolondját járó báb-ságát. Végtére ez a nő az ő hites felesége. S ez a nő lelkileg mégis céda akar lenni. Minden pillanatban, melyben a m á s i k r a gondol, megszegi az esküjét. Az esküjét, melylyel neki fogadott örök hűséget.

Ebben a rettenetes percben, melyért élete végéig vezekelt szörnyű megbánással, ráordított az asszonyra: — Mehetsz vissza a kedvesedhez. Én már nem tartóztatlak többet. Nem vagy rá érdemes.

És az asszony m e n t.

Az éjszaka telve volt szerelemmel. Szélesen rakódott a szivekre a fiatal illat. Mámoros lett tőle a szellő. Körünyelgette a szőke, liliputi asszonyka arcát. Mintha távoli párjának üzenete lett volna. Hogy siessen. Hogy jöjjön vissza minél hamarabb.

S már szinte érezte, mint sebesedk véresre az ajkuk, mialatt egymást önfelédlt szenvedélyvel csókolják, csókolják, csókolják...

közönségünk nagyon érezte Darányi Ignác hiányát a földművelésügyi m. kir. miniszteri tárczában, mert igazán csak ő alatta kezdtek egyleteink fejlődni, belterjessebb fejlődést üntették fel, s hogy az alkotmányos élet felvirradtál mindnyájuk nagy örömeire visszanyertük őt, kijelentette a Gazd. Egy-letek Szövetsége küldöttségének, hogy a gazdasági érdekképviseletet törvényhozásilag rendezni fogja, tehát a gazdákörnek rendezési feladatát a maga hivatalos szervei, ezzel megfogja koronázni eredménydus működését, mert egyesületeink sokszor elismerésre méltó törekvései mellett a gazdákörnek összes rétegeit kielégíteli szerény anyagi viszonyai mellett nem képesek.

Egyesületünk első sorban az állattenyésztés istápolására fordította figyelmét, miután az képezvén a mai viszonyok mellett legfontosabb emelytyűjét a mezőgazdaságnak, nem mulasztotta el azonban közvetlenül a növénytermelés és értékesítés terén is szerény tehetsége szerint közrehatni, tette azt azon célzattal, hogy minden az állattenyésztésre fordított ténykedése a növénytermelés sikerét hatványozza.

A mai alacsony gabonárak mellett az *okszéri állattenyésztés* felkarolása ama biztos kikötő, melyben gazdáink behajózva a létérui harcban biztos menedéket találunk annál is inkább, mert nagyon kedvező az állattértékesítés.

Miután a *lőtenyésztés* ügye jó kezekben van letéve a lőtenyésztésbizottságnak elnökségénél, mely faragástot nem ismerve, iparodik a lőtenyésztés javításán, kis gazdáink lőszereit és a beállt jobb lőértékesítést folytán a lőtenyésztés egyenlően fejlődött előmenetelt tüntet fel.

A *szarvasmarhatenyésztést* is e öleg egyesületünk közösen köztenyésztésünkben felvett *verestarka szarvasmarha* javításán és tenyészésének okszériüvé való alakításán ténykedik.

Miután a földművelésügyi ministerium vezetője a nagyon jól bevált intézményt, a tenyészbikáknak állami közvetítés melletti beszerzését és 25—40% kedvezmény mellett való átadását községeink részére a múltban beszüntetvén, egyesületünk a *bikavásárok* tartását vette fel programjába járásoinkat a köztenyésztés céljaira. — Az ily első bikavásárt 1905. március 26-ikán tartotta Nagy-Sallón, a mi viszonyainkat tekintve, elég jó eredményre, mert 40 bikából az alkalmas 15 bika gazdat cserélt. — Ily tenyészmarhává alkalmasság arra, hogy a tenyészőket a vevő közönséggel közelebb hozzák a nélkül, hogy a község elő járóinak mint vevőknek messze keljenek vándorolniok, miséréről válogatnak a különböző egyedek közül és jobb összehasonlítás révén a kiválóbb bikák jönnek köztenyésztésre. Ezen bevált bikavásárok évenként minden járásban megismételhetnek, hogy minden község részére hozzáférhetővé tegyék a beszerzést.

Nagyon sok tenni való van a szarvasmarhatenyésztés terén törvényhozásilag is, mert községeink nagy részben — különösen hol tejzövetkezet nincs — bikákat kevés számmal tartanak és oly rosszul táplálják, hogy kevés és rozsz utódok maradnak. Egész őszintén kell hangsúlyoznunk, hogy szarvasmarha állományunk kevéssel javult ugyan, de általában véve — eltekintve a bonyhádi beszerzések és ivadékaiktól is, pár jobb tenyészetűl kikérült állattól — silány az egész vármegyében, s ennek legfőbb oka a meglevő rozsz anyag, melyet nem lehet a hiányos törvény alkotás miatt községeink háztartásainál érvényesíteni, az illetékes tenyészőknek befolyásuk, hogy legalább tenyészbikáikat fajtajellegetű tenyésztésből választva, megfelelő egyedekben a tehén létszámhoz arányosan elég számban jól tartva, ápolva és kímélve használják. A megyei szabályrendelvényben előirt számban sem tartják bikáikat, erről a járási szemléknél és egyéb alkalmakkor kellemetlenül meggyőződhetünk, de vannak a v. megyében járásook, ahol egyáltalán apaállatszemből a legutóbbi cyclusban nem tartattak.

Tejzövetkezetek közvetve nagy befolyást gyakorolnak a szarvasmarhatenyésztésre mert a tejzövetkezetek addnak elegendő jövedelmet kis gazdáinknak, akkor azok hajlandók jobb tenyészanyag beszerzését, a meglevő anyagnak megjavítását tenyészállat-kiválasztással, jobb takarmányozással és ápolással eszközölni. — Az egyesület a *tejzövetkezetek hálózata* létesítését tűzvé ki, ennek keresztüli viteléhez a tejzövetkezet részben való segítése, olcsó kamatláb melletti törlesztését a berendezési költségeknek teszi lehetővé, a berendezést, szervezést, az értékesítést az egyesület titkárságával teljesíti, sőt ott hol kell az ellenőrködést is gyakorolja. E hálózat megteremtése az utóbbi 2 évben lassan halad előre, egymás után következő két évi rozsz takarmánytermesztés következtében.

Ez időszert 7 tejzövetkezet működik *n.-kálnai, endrédi, n.-szecsei, gr.-löki, v.-ladányi, alsóváradi, garamdamási*; gyergyben működik a *v.-ladányi* tejzövetkezet, melynek okát elsősorban a természetű Ovár községében alakult magán vállalkozásu tejszarnoka vonzerejében találhatjuk fel s másodsorban a rozsz tápvíz okozta sok kiadásban a kazán javításoknál. Eltekintve ezen esettől örömmel jelenthetjük, hogy a *n.-szecsei* tejzövetkezet majdnem egy év óta, a *n.-kálnai* tejzövetkezet pedig jelentőségüket megtelemkor, költséges berendezéseiket teljesen

leirták a tej árából, s a többi tejzövetkezet is erőlyesen hozzáfogott a törlesztésére.

Ha elgondoljuk, hogy ily tejzövetkezet normális éveken 20000—40000 k. fizet ki tagjainak évenként, hogy tej-ermékekért mely a kis gazdák kezén elkalodott volna, s ha figyelembe vesszük azon óriási befolyást, mely a szarvasmarha tenyésztés fellélynését, mely a kisgazdák létesíti, alacsony gabonárak mellett a kisgazdáknak nemcsak megélhetést, de a vagyonsodást is előmozdítja s ha egyesületünk a tejzövetkezetek hálózatát létesíti a vármegyében, ezzel a kisgazdák jólétét mindenkorra fogja biztosítani, Közvetve nagy befolyást gyakorolnak az által, hogy jobb tenyészanyag beszerzését segítik elő, minden megkezdett tejzövetkezet tagjai sohasem mulasztják el, hogy jó tejszövetkezetek beszerzessenek. Legutóbb a garamdamási tejzövetkezet tagjai voltak jun. 17—20 ig Hőgyészen tanulmány kirándulást is tette Tolnamegyében a titkár vezetésével, honnan 17 dr. tehenet hoztunk egyelőre, ezzel behozatunk a 170 dr. tehenet haladja meg. — Ezen bonyhádi tehenek bikaivadékaik képezik nagy részben a köztenyésztés céljaira vásárolt községi bikákat, s a behozott tehenek nőstény utódjaink magasabb tejszövetkezetek gazdákat és tejzövetkezeteket istápolják.

(Folyt. köv.)

Különfelek.

— **A törvény hatósági bizottság új tagjai.** A folyó évben elhalasztott választott bizottsági tagok helyébe új tagok választása május hó 28-án ment végbe. Líván megválasztott Dr. Holló Béla, a barscikai kerületben *Katona István*, Kőrömbányán *Vizy Ferenc*, az ujbarosi kerületben *Peterke János Máté*, a kistapocsnai kerületben *Borsický Ottó* főharcegi uradalmi főbírdész.

— **Kenézy Csátár** pénzügyi tanácsos, győri pénzügyigazgató he yettes — május 30-án töltö te be állami szolgálatának 30-dik évfordulóját. Ezt az alkalmat ragadta meg a Győri Tisztviselők Köre, hogy a jubiléumát, aki jelenleg közszeretben álló elnöke a Körnek, a maga szerény keretében ünneplhesse. A keretek csakhamar kiterjedtek, részt kértek az ünneplésből a győri közhatalóságok és hivatalok, a társadalom tekintélyes rétegei és az *irógárda*. Mindannyian kifejezést óhajtanak adni a szeretetnek és becsülésnek, mely rövid győri tartózkodása óta folyton erősbül. A jubiléum ünnepléséhez mi is szívesen hozzájárulunk, aki lévai tartózkodása idejében társadalmunknak hasznos és tevékeny tagja volt. Tüdv.levő, hogy Léváról való eltávozása a Tisza-kormány idejében „büntetésből” történt, azért, mert mint a lévai állami tisztviselők egyesületének elnöke, bátran és férfiasan kifejtést adott méltatlankodásának azon eljárás felett, mely az állami tisztviselőket akaratnélküli igazvonókká akarta lealacsonyítani. *Kenézy Csátár* példát adott ezzel hivataltalanságra is, hogy az állami hivatal nem involválja a szolgálai meghunyászkodást és az önértetnek, szabad véleménynek gyáva elfojtását. Isten éltesse továbbra is friss erőben és boldogságban!

— **Kézfogók.** *Hoffmann Miksa*, lévai főgimn. h. tanár tegnap váltott jegyet *Tomaschek E mával*, *Tomaschek Sándor* népbanki könyvelő bájos leányával.

Cseres Pál, pénzügyigazgatóügyi számtartó eljegyezte *Benyó Jolánát*, öz. *Benyó István* kedves leányát.

Havelka József, besztercebányai könyvkereskedő pünkösöd hétfőjén tartotta eljegyzését *Nagy I onkával* Besztercebányán.

— **Kossuth-szobor leleplezés Ersekujvárott** Nagyszabásu ünnepre készülnek az ersekujváriak; ugyanis f. hó 17-én lesz a Kossuth-szobor, Csucorszobor, valamint a Rákóczi, Bercsényi és Bottyán emléktáblák leleplezése, mely emlékek mind a város polgárainak áldozatkészségéből kerültek ki. Az ünnepélyen részt vesznek a kormány, az országgyűlés, valamint a törvényhatóságok, városok, szóval képviselve lesz az egész ország.

— **Apponyi az iparosokért.** Gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszter nevezetes rendelet bocsátott ki az iparosok neveléséről. A rendeletet nemcsak a szakkörök figyelmét kelti fel, hanem az egész ország érdeklődésére is számíthat. A miniszter reformintézkedése különösen gyakorlati szempontokból értékes, mert a mai latinvilágban oly pályákra hívja fel az érdeklődést, amely pályáktól első sorban függ az ország közgazdasági állapota. E célból adta ki gróf Apponyi miniszter az iparos tanonciskolai tanító tanfolyamok szervezését és tervét. Ezen új szervezet értelmében a miniszter Aradon, Szegeden, Győrött, Pozsonyban és Nagyszében már a nyáron rendezet tanfolyamokat, amelyeknek költségeire és mintegy száz tanító segélyezésére, kik a tanfolyamot végzik, 25 000 k. ort engedélyezett. Az iparos tanonciskolai tanítók képzésére vonatkozó rendelkezése mellett a miniszter egyidejűleg gondoskodott a tanonciskolák felszerelésé je gyékének a kibocsátásáról. Ez által is a gyakorlati iparképzést fokozza a miniszter, mert minden tanonciskolának megszabja nélkülözhetetlen felszerelését, melyet a tanításnál fel kell használnia. Gróf Apponyi miniszter mindkét rendeletével szükségét pótolta s a közérdeknek tett hasznos szolgálatot.

Az ujoncozás. Az 1905. évre kiállítandó ujoncokra nézve vármegyénk területén az ujoncozás a következők szerint fog tartani: Körmezőbányán június 18-án, polgári elnök: Schindler József városi tisztügyi, orvos: Langfelder Adolf dr., állatászkötelesek 184. Garamszentkeresztben június 20-23, polgári elnök: Dombay Vilmos, orvos: Gasparetz Béla dr., állatászkötelesek 804. Ujbányán június 30, polgári elnök: Balbach Béla dr., orvos: Horváth József dr., állatászkötelesek 88. Aranyosmaróton július 2-4, polgári elnök: Simonyi Béla alispán, orvos: Beukó Lajos dr., állatászkötelesek 561. Verebélyen július 5-7, polgári elnök: Keltz Gyula es. és kir. kamarás, orvos: Oravetz Kálmán dr., állatászkötelesek 582. Oszlányban június 15-16, polgári elnök: Vápy Vogronics Ödön főbíró, orvos: Hladny János dr., állatászkötelesek 265. Léván a járás részére június 25-28, polgári elnök: Mailáth István megyei főjegyző, orvos: Karafiáth Márius dr., állatászkötelesek 749. Léván a város részére június 30, polgári elnök: Mailáth István megyei főjegyző, orvos: Medvecky Károly dr., állatászkötelesek 158. Az 1905. évi ujoncozásról az 1884, 1883 és 1882 évben született állatászkötelesek vannak felhíva.

Nyitramégye mult hó 30-án tartotta évnegyedes közgyűlését. Ekkor foglalta el székét az új főispán, Markhot Aladár, a vármegye volt alispánja, alispán pedig Turchányi Ödön érsekújvári főbíró választott meg. Kostyál Miklós főjegyző nyugalmába vonul, Steiner Gyula helyettesíti.

Újabb rendelet a sorozásról. A honvédelmi miniszter ismét rendeletet bocsátott ki a sorozásról az összes törvényhatóságokhoz. A rendeletnek az a célja, hogy a sorozáson a katonakötelesek minél nagyobb számmal jelenjenek meg, mert a most szolgáló póttartalékosokat csak abban az esetben lehet mind hazabocsátani, ha a létszám teljes lesz. A sorozásra való jelentkezés maguknak a katonaköteleseknek is nagy érdeke, mert ha a katonakötelesek elegendő számban jelentkeznek, akkor csak az 1884-iki évfolyamot sorozzák be rendes katonának, az 1883. és 1882. évfolyamot pedig csak póttartalékosnak. A ki most jelentkezik sorozásra, annak szolgálati ideje a tartalékban egy esztendővel, a rendes csapat szolgálathoz pedig néhány hónappal rövidebb lesz, mint rendes körülmények között lett volna. A miniszter igen terjedelmes rendelete szerint a katonakötelesek nemcsak illetőségi helyükön, hanem külön folyamodás nélkül is bárhol jelentkezhetnek akármelyik sorozó-bizottság előtt s meg fogják őket vizsgálni, ha van valami irásuk, (muakakönyv, vagy más eféle) a mivel kiletüket igazolni tudják.

Afrikai vadászkalandok. Igen érdekes és becses könyv jelent meg a híres magyar oroszánvadász: Damaszkin Arzén tollából. A könyv címe: *A mázsi fensikón.* A munka érdekesség, változatoság tekintetében felülmúlja az eddig megjelent tropikus vidéki vadászatok leírását; vaósággal lebilincseli az embert nem csak tartalmának gazdagságával, de sajátos ősziate, közvetlen, sok helyen költői szárnyalású stílusával, mely tulajdonságok a szerzőnek nemes jellemét, az ideális magyar uri vadászt tükröztetik vissza. Ezenfelül meglevenednek előttünk az eddig csak tudományos leírásokból tanult, tehát jóformán ismeretlen afrikai viszonyok, megismerjük a könyvből a benézülöttek életét, gondolkodásmódját, a a német kormány „nyai“ gyámkodását, a paradicsomi bujaságu növényzetet, szóval mindent, úgy hogy ez a könyv amellelt hogy gyönyörködte, egy csomó tiszta és világos ismerettel gyarapítja tudásunkat. A szerző műve előszavában elmondja: *Katona Kálmán*, a természet után rajongó mérész *Lévai fia* kiküldetésének történetét; együtt utaztak le Afrikába, ottan elváltak; Damaszkin 40 tagu szolgazemélyzettel vándorolt vadászgatva, míg Katona a nemzeti muzeumtól kapott csekély anyagi segítség mellett jóformán egyedül bujta az ezer veszedelemmel fenyegető őserdőt és szolgáltá önfeláldozással a magyar tudományosságát. Szívós természete megküzdött a maláriával, kiheverte az oroszánlannal való rettenetes viaskodásban kapott sebeket, kiállotta az epelázat, végre is negyedfél évi kimondhatatlan nélkülűzés és veszedelem után a legszörnyűbb afrikai betegség: a disenteria verte le, mely a hiányos táplálkozásból ered, (hónapokon át kellő felszerelés hiányában csak vadhussal élt) ebből is kiépült ugyan nagy nehezen, de most már fájó szívvel, tönkretett egészséggel kell otthagynia az „eldorádót“, ahol kellő segítséggel (t. i. ha nem *Sényiék* vitték volna el a pénzt) még tovább, és most már dus tapasztalatokkal gazdagodhatott volna a magyar tudományosságát. Damaszkin nagylelkűségét bizonyítja, hogy könyvének jövedelmét ennek a szegény, eszközül kihasznál, de kellőleg nem segélyezett bátor magyar gyerekeknek ajánlja föl: „Végül arra kérék Titeket, ajánljátok könyvem ismerőseitek szives pártfogásába, mert jövedelme K. Katona Kálmáné, aki huszonegy éves korában otthagya biztos állását, hogy egészséget, életét nemes hevülettel a magyar tudományosság szolgálatára szentelje. Damaszkin Arzén.“

Rajzkiallítás. A tanítóképzőben a mai nap folyamán is megtekinthető az intézet zenetermében az új tanítási módszer szerint természet után készült tárgyrajokok.

Eljegyzés. Deutsch Henrik holcisi kereskedő eljegyezte Blum Évikét, Blum Samu lévai kereskedő kedves leányát.

Gyászrovat Schmidtberger János, lévai kéményseprőmester haláláról szól a következő gyászjelentés: *Öz. Schmidtberger Jánosné s-ül. Kayser Józsa*, a maga, valamint gyermekei *János, Irén, Irma és Józsa*, továbbá *Schmidtberger Jánosné szül. Hulják Anna* mint menyje, *Nicora József* mint vő, és az összes rokonok nevében fájdalommal szívvvel tudatják, az odaadó férj, felejtethetlen jó atya, szeretett após és rokon *Schmidtberger János* élete 62-ik és boldog házasságának 35-ik évében f. évi június hó 8-án hajnali 5 órakor — a haladóklok szentségének ájtaos felvétele után — történt gyászosa elhunyt. A boldogultnak földi maradványai f. hó 10 én d. u. 5 órakor a gyászháznál fognak beszenteltetni s a helybeli róm. kath. sirketben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő sz-miseáldozat pedig f. hó 11 én reggel 7 1/2 órakor a helybeli róm. kath. plebánia templomban fog a Mindenhatóknak bemutattni. Léva, 1906. június hó 8-án. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Öngyilkos honvéd. *Gimesi Péle-nyik Pál* fakó-vesztekényi illetőségű lévai közhonvéd pünkösöd vasárnapján este a várt büntetéstől való felelmében szolgálati fegyverével fejbeltette magát és azonnal meghalt.

Leszakadt a garamrévi lánchíd. Május hó 30-án a nevezetes garamrévi függőhid felmondta a szolgálatot, leszakadt épen akkor, mikor 8 ember ment rajta keresztül. Természetesen mindnyájan a vízbe zuhantak, de szerencsére a sekély vizállás mellett komolyabb bajuk az ijedtségen kívül nem történt, csak egy asszony sérült meg súlyosabban.

Mulatság a cigányprimás javára. Nagysalló községe kedves cigányprimása, a beteg *Kósa Kálmán* javára f. hó 12-én a nagyvendéglő kerti helyiségében díjtékézzel és tombolával egybekötött zártkörű kerti mulatságot rendez. Kezde délután 3 órakor, belépő díj 2 korona.

A szandriki ezüstárugyár gazdát cserélt. A Magyar országos központi takarékpénztár vette meg a Garam-féle csödtömegetől 250,000 koronáért, és 1 millió korona alapítékkel részvénytársaságot akar alapítani a gyár üzemben tartására. Ha a részvénytársaság elaposan reorganizálja a gyár kereskedelmi és műszaki vezetőségét, akkor lesz is jövője.

Sok a tanítónő. Ez ugyan nem helyi hír, de tanulását megszívlelni idehaza is jó, kivá't azon szülőknek, a kik minden áron tanítónői oklevelet akarnak szerzesetni növendékányiakkal. A főváros 20 tanítónői állásra hirdetett pályaszatot a napokban, és e 20 állásra hatszázhat ok eveles kisasszony pályázott.

Forralás közben kavarni kell a tejet, mert a bakteriológusok az tapasztalták, hogy a forralás közben, illetve a nem egészen forralásig felhevített tej felületén képződő zsiros bőr a tuberkulózis bacillusokat nemcsak bezárja, hanem a forralásnál az elpusztulástól is megvédelmezi. Ez okból a tejet csak akkor lehet biztosan sterilizálni, ha azt forralás közben folyton kavargatjuk. Gyermekeinknek pedig csak is sterilizált (vagyis jól főforrott) tejet adjunk.

Leforrázott leány. *Mészáros András* alsópélli lakos *Anna* nevű 4 éves leánya május 17 én Sopron-Szil községben, a hol *Mészáros* felesége mint az ottani munkások főzönője működött, a konyhában elhelyezett s forró vízzel telt dézsába hanyat esett. A kisleány, akit időközben hazahoztak, mult hó 26-án a szenvedett égési sebek következtében meghalt. A nyomozást megindították annak a kiderítése végett, hogy kit terhel ezen sajnálatos esetben a gondatlanság vádja. A bocsolást május 28-án ejtették meg Alsópéllén.

A fiu és a leánygyermek növése. A francia tudományos akadémiában két jeles tudós egy munkát mutatott be, a mely egész pontossággal megállapítja a két nem fejlődési processzusa közötti különbséget. Beható pontossággal vizsgáltak meg körülbelül hatezer gyermeket és ebből vonták le az általános szabályt. Szerintük kilenc éves korig a leányok növése kisebb, de kilenc-től tizenkettőig terjedő időben a fiukat elhagyják. Tizenkettőtől viszont a fiu növése sokkal gyorsabb. Ugyanaz az arány áll fönn a test súlyát illetőleg is. Nyolcadik életévig a leány könnyebb, mint a fiu, de viszont kilenc-től tizenötig jelentékenyen nagyobb súlyu. Tizenöt éven túl már nem lehet általánosítani, mert azon túl a megváltozott életviszonyok és a foglalkozás különbsége miatt nagyon változó a testsúly, még az egyneműeknél is.

Tánciskola. Városunkban július 2-án nyílik meg Krutz Gyula ismert fővárosi okl. táncitanító tánciskolája. A jeles mester ugy mint eddig a legjobb módszert tanítja az összes divatos szalon, látványossági és társas táncokat. A tanfolyamon gyermek curzus is lesz, hol a gyermekek 5 éves kortól kezdve részt vehetnek s a most divatosává vált Gentry Boatont is tanítani fogja. Beiratások június. 20-tól! Iskolája az Oroszlán szálló disztermében lesz. Bővebb értesítést falragassok utján.

Közönség köréből.

Köszönet-nyilvánítás. Kónya József, lévai rendőrkapitány ur iskolánk jöviseletű és szorgalmas tanu'oinak megjutalmazásárá 120 darab népiratkat küldött hozzám. A szives ajándékért a tanítótestület és tanulónk nevében ez uton is hálás köszönetemet nyilvánítom a lelkes tanügybarátnak. Léva, 1906. június hó 7-én. **Jaross Ferenc** igazgatótanító.

Tanügy.

Vizsgák sorrendje az irgalmas nővérek intézetében. Június 15-én magántanulók vizsgája a polgári iskolában 18-án délután 3 órakor hittanvizsga a polgári iskolában 19-én reggel 8 1/2 órakor az elemi iskola I. A. B. oszt. délután 2 1/2 órakor az elemi iskola II. oszt. 20-án reggel 8 1/2 órakor az elemi iskola IV—V. oszt. délután 2 1/2 órakor az elemi iskola III. oszt. 21-én reggel 8 1/2 órakor a polgári iskola I. oszt. délután 2 1/2 órakor a polgári iskola II. oszt. 22-én reggel 8 1/2 órakor a polgári iskola III. oszt. délután 2 1/2 órakor a polgári iskola IV. oszt. 23-án délután 2 1/2 órakor zenevizsga 24-én délután 3 1/2 órakor az ovodában, 25-én délután 4 órakor záró- és tornaünnepély, 26-án reggel 8 órakor háláadó Istentisztelet. Ugy a vizsgákra, mint a kézimunka és rajzkiallítás megtekintésére a t. szülöket és a tanügy barátait vendégekül szivesen látja az intézet igazgatósága.

A lévai róm. kath. elemi fuiskolában a évszázó vizsgálatok, amelyekre a szülők és a tanügy barátai ez u'on is meghivatnak, — a következő sorrendben lesznek megtartva: június hó 15-én délelőtt az I. és II. osztályban, — délután III. osztályban, — 16-án délelőtt a IV. osztályban, — délután az V. osztályban, — 29-én „Te Deum“ és az érdemirozatok felolvasása. Léva, 1906. június hó 5-én.

Az igazgatóság.

A reform. iskolák s az ezekkel kapcsolatos közs. gazdasági ismétlő iskola vizsgái a következő sorrendben tartatnak: Kiss Gyula tanító növendékei június 16-án d. e. 10 órakor, Toth István tanító gazd. ism. növendékei 16-án d. u. 2 órakor, mindennapi növendékei pedig 17-én d. u. 2 órakor kezdődőleg a szentegyházban vizsgáznak. A szokott évi iskolai mulatság szinte 17-én d. u. a „Zöldkert“ helyiségében, a vizsga után lesz.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései. 1906 évi június hó 3-tól június hó 10-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Balassa Ignác Bodánuszi E.	fiu	még n. kapott
Haimann Mór Stern Raska	fiu	A fréd
Böhmécz Miklós S' der Emilia	fiu	László
Akucs Sándor Akosy Mária	fiu	Sándor

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Kerny Géza János Ric Julianna	róm. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Tromsdorf Jusztina	16 éves	tüdőgyulladás
Balassa	1 napos	koraszületés
Gimesi Pálenik Pál	22 éves	öngyilkosság
Glász Mór	24 „	tüdőgümőkór
Fábián Ferenc	10 „	bélgümőkór
ij. Akucs Sándor	2 napos	vele szül. gyeng.
Kurszirz Lajos	11 hónap.	tüdőgümőkór
id. Schmidtberger János	62 éves	tüdőgümőkór
Koroncski Lajos	2 „	tüdőgyulladás

Lévai piaciárak. Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány. Buza m.-mászánként 14 kor 20 fill. 14 kor. 40 fill. — Kétszeres 12 kor. 80 fill. 13 kor. 40 fill. — Rázs 12 kor. 40 fill. 13 kor. 60 fill. — Arpa 13 kor. 20 fill. 13 kor. 80 fill. — Zab 16 kor. 40 fill. 16 kor. 80 fill. — Kukorica 13 kor. 40 fill. 14 kor. 40 fill. — Lencse 26 kor. 20 fill. 26 kor. 40 fill. — Bab 20 kor. 80 fill. 22 kor. 80 fill. — Köles 9 kor. 20 fill. 10 kor. 40 fill. **Vetőmagvak 100 kilónként Budapesten.** Vöröshere 100—110 kor. — Lucerna 100—110 kor. — Bikköny 14—16 kor. — Mular 18—20 kor. — Baltacsa 26—28 ko

Nyiltér. 971/906 tkvsvá. — étk. április hó 4-én.

Árverési hirdetményi kivonat. Az újbányai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság köz-hírré teszi, hogy Forgács József haraba végrehajtatónak **Sutka Ferenc** v grehajtást szenvedő elleni 100 korona tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtatási ügyben az ar. maróti kir. törvénysek, az újbányai kir. jbiróság területén levő Orovnica községben fektő 5 az orovnicai 11 számú tklvben A I 6. 7. 10. 11. 12. sorszám alatt foglalt birtoktestből **Sutka Ferenc** nevű ir 1/80 részre 236 kor. — az u. o. 33 számú tklvben A I 1. 3. 4. sor 25 házszám alatt foglalt birtoktestből **Sutka Ferenc** nevű ir 1/80 részre 228 kor. — az u. o. 271 számú tklvben A I 1—6 sor 8 házszám alatt foglalt birtoktestből **Sutka Ferenc** nevű ir 3/48 részre 236 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1906 évi június hó 26-án délelőtti 10 órakor tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 23 korona 60 fillér — 22 kor. 80 fillér — és 23 korona 60 fillért, készpénzben, vagy az 1881 LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Ujbányán a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1906. évi április hó 8-án.

Pátkay Gyula. kir. albiró.

Eladó ház! Balassa-utca 8. számú ujonnan épült 4 szoba, konyha és mellék helyiségekből álló ház szabad kézből eladó.

Gyöngyvirág- créme és szappan jobb, teljesen ártalmatlan szer. 1 tégely ára 1 korona. — Szappan 80 fill. **BOLEMAN** gyógyszerárban Léván.

Bluz selyem méterenként 65 krtól, 11 fr. elvám-ig. Legutolsó újdonságok. Bérmentve és már elvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával. **HENNERBEG** selyem gyár. Zürich.

3⁰ MAGYAR Jelzálógsorsjegyek konverziója.

Felhívjuk a 3⁰ -os Jelzálógsorsjegyek tulajdonosait, hogy sorsjegyeiket konvertálás végett hozzánk juttatni sziveskedjenek. A konverzió a sorsjegytuldonosokra nézve oly nagy nyereséggel jár; hogy annak elmulasztás a által érzékeny veszteséget szenvednek. **Lévai Ker. Bank** Részvénytársaság.

Ezen czimeren ismertetek a raktárok melyekben **Singer** gépek árultatnak. **Singer Co** varrógép r. t. **LÉVA** Kazinczi u. 2.

Szalatnyai Savanyú viz legolcsóbb és legjobb tütítő természetes ásványviz **2 nagy üveg 7 krajcár** kapható **Singer Izidor** fűszer és teavaj üzletében Léván.

Kakao és csokoládé kevelők gyűjtemébe: **Hoff János-féle Kándol-Kakao** a legcsokélyobb szirtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindazáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó. Valódi osakcs Hoff János névvel és az oroszán-védjeggyel. Csomagok 1/2 kgr. 80 fillér 1/4 „ 50 „ Mindenütt kapható.

KOSSUTH FERENCZ írja:

Mint hogy számos bántalmaknál az **Indaszesz** bedörzsölése jó hatásnak mutatkozott, kérem legyen szives nekem három üveggel beküldeni.

A székei y h a v a s i

I N D A S Z E S Z

(gyógyfü sós borszesz) melynek kiváló jó hatását **Kossuth Ferencz**, dr. **Rózsaff Alajos** a budapesti m. kir. államrendőrség főorvosa, dr. **Tóthfalussy Gyula** a M. A. V. főorvosa, **Hindy Szabó László** belgyógytanácsos, báró **Bánffy Farkasné**, gróf **Török Józsefné** és más előkelőségek orvosok elismerték; legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissít. Megóvja a testet a melegség káros befolyásától. Különösen masszagehoz (gyűrőkenő kura) felette ajánlatos. **Leghatásosabb szer csusz, kőszvény (reuma), fejfájás, tagszagadás és minden meghűlésből eredő bajok ellen.**

KAPHATÓ: a helybeli gyógytárakban és **Léván** kapható: **Knapp Ignác**, **Kern Testvérek**, **Singer Izidor**, **Silbinger Zsigmond** uraknál.

Védjegy: „Horgony”
A Liniment. Capsici comp.
 a Horgony-Pain-Expeller pöttéka
 egy vékonykás, bizonyult hatásos, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényed, eszmél és meghűléseknek bedörzsölésképpen használatára.
 Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van osomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyiszlóván minden gyógy-szerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyserésznél, Budapeston.
 Richter gyógyserztára
 as „Arany oroszlánhoz”, Prágában.
 Elisabethstrasse 5. ucu. Mindennapi székű 6124e.

K á v é.

	1 kg. frt. kr.
New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb	2.— 2.20
Mooca legfinomabb	2.20
Arany Jáva legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20
Örötl kávé	1.—

Kapható:

Kern Testvéreknél, **Léván.**

Magy. kir. dohány, szivar, lőpor és kártya-árulás. Első gazdasági és varrógép-, koszorú-, fa- és érczokorsó raktára.

A gödöllői Borászati Egyesület mint rész. társaság palack-borainak elárusító raktára. Folyékony arany és ezüst festékek

Magy. kir. dohány, szivar, lőpor és kártya-árulás. Első gazdasági és varrógép-, koszorú-, fa- és érczokorsó raktára.

Magy. kir. dohány, szivar, lőpor és kártya-árulás. Első gazdasági és varrógép-, koszorú-, fa- és érczokorsó raktára.

Kern Testvérek Léván.
 Ajánlják dusan berendezett vas-, fűszer-, csemege-hiszt-, festék-, kefekötő áruk- gazdasági- és kerti-magvak, vadászati eszközök, hangszerek, igen finom hurok, varró-gépek öt évi jótállás mellett, gazdasági gépek és géprészek. Szerszám: asztalos, bádogos, gépész, lakatos, kovács, kádár, kerékgyártó, ács, esztergályos, cipész, házi és gazdaság részére, tengelyek, ekereszek, valódi Fischer-féle reszelők és ráspolók, lőszór-, afrik Atripuo és tengeri fi, épület- és butor vasalások, finom kávé, cukor, tea, rum, likörök, cognac, fehér és vörös bor, valódi Meidinger-féle és öntött vas-kályhakkal felszerelt raktárakat.
 Vidéki megrendelések legnagyobb figyelemmel és gyorsan teljesíttetnek, új képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

MAGYAR GÉPEK

A tisztelt gazda közönség szives tudomására hozom, hogy a sokoldalú érdeklődésnek megfelelően raktáromon tartok **GANZ-féle MOTOROKAT** minden nagyságban, melyek nálam állandóan üzemben láthatók.

Egyben ajánlom a t. vásárlók figyelmébe a **HOFFER és SCHRANTZ**

elismert elsőrendű gépgyár összes gyártmányait, különösen gőzcseplőkészletek, járgányos cséplőgépek **VICTORIA DRILL vetőgépek** ekék, szecs kavágók stb. stb.

ÁLLANDÓ DUS RAKTÁRT TARTOK

Mc. Cormick

világhírű arató és fűkaszaló gépekből a legjobb gyártmányu varrógépek; legelőnyösebb bevásárlási forrása.

KNAPP DAVID
 gépraktára Léva Mártonffy-utca.

SCHICHT-szappan!

használjuk
 kiváló hatású tulajdonsága miatt
 előnyös eredménnyel
 bármely mosási célra úgymint:
 saját használatra,
 minden ruhaneműnél
 és
mindenhez
 ami egyáltalában mosva lesz.

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre:

Eleőmagyar monopol-, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 78-ig
Új Singer medium iparosgép állvánnyal	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-tól 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	78-tól 80-ig
Valódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-tól 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-tól 100-ig
Körhajós családi (Ringschiff) gép	100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi	120 korona
iparos	150 korona
Új Singer családi varrógép kézi hajtásra	44 korona

Műhímezési készülék ára 4 korona.

Főraktár: **Kern Testvérek**nél **Léván**
 Legjobb géptük, részek és osónak olosón.

Névjegyek, meghívók és eljegyzési-kártyák
 legolcsóbb és legdiszesebb
 kivitelben
 készíttetnek

Nyitrai és Társánál Léván.